

Engangsregjering raserer engangsnatur

For 40 år siden skreiv Arne Garvang i Tramteateret "Engangssang" om at vi bruker opp "engangskloden" vi bor på. Sjøl om dikteren i mellomtida har forlatt vårt engangsliv, kan sangen ennå høres her: https://www.youtube.com/watch?v=_YAe13NbS3g

Her er et lite utdrag:

*Det har blitt gammeldags å spare på og verne
Så bare kvitt deg med og hiv og kast og brenn
For det er praktisk og helt moderne
Å aldri bruke noe om igjen*

...

*Ja vi skal kjøpe vi skal bruke vi skal hive
Og til dette trengs det masse energi*

...

*Det er en engangsklude du bebor
Under en engangssol og en engangsjord
På en jord som varer til den brukes opp*

Teksten har dessverre minst like aktuell i dag. Med en suveren forakt og total mangel på forståelse for budskapet innhold har dagens norske regjering gjort denne teksten til sitt bokstavelige program.

De siste ukene har det kommet tre nyheter som har sitt utgangspunkt i Finnmark, men som har virkninger eller paralleller i hele landet:

- 1. Elektrifisering av Melkøya.** Dette innebærer en gigantisk utbygging av vindkraft i Finnmark og Nord-Troms, der engangsnatur som har vært inngrepsfri siden istida skal raseres for å fylles opp med engangs vindturbiner som varer i 10-20 år og deretter graves ned som spesialavfall. For å balansere den ustabile vindkrafta må de siste inngrepsfrie vassdraga bygges ut. Generasjonene etter oss vil ikke få se hva opprinnelig natur var. Det betyr ei likvidering av reindrifta som næring og kultur. Alt for at Norge skal oppfylle sine formelle klimamål og Equinor skal kunne fortsette å eksportere gass.
- 2. Tildeling av enorme landområder til det australske mineralleiteselskapet Kingsrose.** Kingsrose er et engangsselskap som skal drive engangsprospektering og selge til verdens største gruveselskap som skal drive engangsgruve og etterlate et ruinlandskap for all framtid der det nå er reindrift, utmarkshøsting og friluftsliv. Hva som skjer etterpå kan vi lære av neste sak.
- 3. I Biedjovággi i Guovdageaidnu dreiv AS Bidjovagge Gruber ei togangsgruve som blei lagt ned i 1991.** Siden har krangelen gått om hvem som har ansvar for det forgifta og forsøpla gruveområdet. Staten, som under partiet til nåværende statsminister, ga tillatelsene, vil i 2023 fortsatt ikke ta ansvaret for nødvendig fysisk, kjemisk og biologisk restituering av den naturen som blei ødelagt. Engangsnaturen er brukt opp og hva som skjer etterpå interesserer ikke ei regjering som har bruk og kast som sitt prinsipp. Men alle som vurderer å si ja til nye

gruver og vindkraftanlegg bør ta en tur til Biedjovággi og se hva som er resultatet 32 år etter nedlegging, og hva vi kan vente i langt større format av de engangsgruver og engangs kraftanlegg som nå planlegges.

Den samme regjeringa som nå står for dette, er ansvarlig for menneskerettsbrudd ved etablering av engangskraftverket på Fosen. Den er ansvarlig for at Repparfjorden skal bli en engangsfjord, for at vi skal få nok kobber til nye kraftkabler for å eksportere strøm for å få opp norske strømpriser, så vindkraftbaronene kan sylte ned store penger i skatteparadis. Den må nå forsvare seg i rettsak for tillatelsen til å gjøre Førdefjorden til en engangsfjord på linje med Jøssingfjorden, Bøkfjorden, Ranfjorden og andre som er ødelagt av gruedumping.

I år kom "verdens overforbruksdag", dagen da vi har brukt opp ressursene som jorda gir, på 2. august. Hvert år tømmer vi mer av ressursene som generasjonene etter oss skal leve av. Og den norske regjeringa er ikke bare med på dette, den går foran i å bruke opp naturen og ressursene en gang for alle.

Generelt må vi satse på langt mer gjenbruk og resirkulering, men denne regjeringa bør vel heller anses som ei engangsregjering som med fordel kan plasseres på historiens søppeldynge. En gang for alle.

**Svein Lund
Guovdageaidnu**